

Med revijami

„Novi List“, ki izhaja na Reki, je prinesel nedavno v feljtonu hrvatski prevod dr. Tavčarjeve povesti „Anton Gledjevič.“ —a—

Osvěta, listy pro rozhled v umění, vědě a politice, je dopolnila 33. letnik. Izmed člankov, objavljenih v zadnjem letu, omenjam: Kako Nemčija prodira na Vzhod; o avstro-ogrski nagodbi iz l. 1867. in njenih posledicah; o jubileju J. Vrchlickega; o drju. Fr. Lad. Riegru; o umetnostni vzgoji ljudstva; o Slovaki, njih razmerju napram Čehom, napram madjarizaciji je napisal K. Kálal štiri lepe članke. Vsak mesec prinaša Osvěta politični, literarni in umetnostni pregled. Nazori Osvěte so jako konservativni, kar se čuti osobito v literarnem in umetnostnem oddelku: niti enega modernega imena ne najdeš vmes! Znanstveni članki so pa včasih jako dobri. Slovansko vzajemnost goji Osvěta še po starem načinu.

Ant. Dermota.

Moderni revue je izdala že 3. štev. X. letnika. V prvi številki je bil prevod Maeterlinckovega „Čudeža v treh dejanjih, Sestra Beatrice“, ki je izšel tudi v posebnem odtisku. V drugi številki objavlja Jaroslav Hilbert članek „Monolog v tragediji.“ Hilbert konstatuje izprva, da je realistična drama s svojo novo tehniko le razbila stari stilizovani in munumentalni monolog, da bi ga baš raztrosila v strugo dialoga kot odlomke stavkov, kot posamezne besede, ki človeku uidejo, kot kretnje, kot odmore, — kar vse je komaj poznatno, pa vendar dobro podčrtano. Če bi zbral te odlomke, bi tvorili zopet stari monolog . . . A zopet se lahko pripeti, da ta realistična oblika utesnjuje dramatika. Ta oblika se raztopi v ognju krepke njegove pesniške tvornosti in „dramatično bojišče, kjer se je dolgo operiralo z armadami mravljincev, se izpremeni v kraj, kjer nastopajo zopet obri, katerih moč je enaka sili diferenciranih polkov.“ Taka drama je po zunanji formi postala preprostejša, da se poveleča notranje in vnanje. Izkratka: monolog je produkt lirične sile v drami in po tej sili je treba določati opravičenost ali neopravičenost monologa v tem ali onem delu, ne pa po kakšnih dogovorjenih ali veljavnih zakonih. Kjer je krepka lirika služila tragiki, smo ga imeli, a izginil je, kjer se je drama izsušila . . .“

Ant. Dermota.

Splošni pregled

Dr. Vošnjakova sedemdesetletnica. V proslavo sedemdesetletnice svojega častnega člana in bivšega predsednika, dr. Josipa Vošnjaka, je priredilo „Slovensko pisateljsko podporno društvo“ dne 20. jan. t. l. v mali čitalniški dvorani v Ljubljani slavnotečen večer, ki je bil izborno obiskan. Gosp. jubilar je predaval odlomek iz svojih „Spominov“, ki izidejo, kakor čujemo, v posebni knjigi. Njegovemu pripovedovanju so sledili navzočni z veliko pozornostjo in se je nekaterim njegovim izvajanjem burno pritrjevalo. Vsekakor smo iz tega odlomka posneli, da bodo Vošnjakovi „Spomini“ jako zanimivi. Iz besed raznih govornikov, ki so proslavljali gospoda jubilarja, je morda marsikdo šele razvidel, kako vsestransko delaven je bil